

господарства в Україні дозволить задовольнити окремі економічні, соціальні та екологічні інтереси держави і суспільства.

Література:

1. Яка відповідальність за порушення законодавства в АПК в Україні. *Екологія підприємства*. №2 2022р. URL: <https://ecolog-ua.com/news/yaka-vidprovidalnist-za-porushennya-zakonodavstva-v-apk-v-ukrayini> (дата звернення 13 вересня 2022)

2. Щодо вдосконалення агроекологічних умов функціонування сільського господарства". Аналітична записка: веб-сайт. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/ekonomika/schodo-vdoskonalennya-agroekologichnikh-umov-funkcionuvannya-sil'skogo> (дата звертання 21 вересня 2022)

3. Негода Тетяна, Короткий Василь Сільське і високотехнологічне: як господарюють аграрії 21 століття. УКРІНФОРМ: веб-сайт. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-yakisne-zhyttia/3222373-sil'ske-i-visokotehnologicne-ak-gospodaruut-agrarii-21-stolitta.html> (дата звернення 13 вересня 2022)

4. Шевченко А. А., Нікіфорчук М.Ю. Органічне виробництво с.-г. продукції: можливості для аграріїв в Україні. *«Економічний вісник Причорномор'я»*. 2021. №2. с. 115 – 123 URL:<https://ebbsl.com.ua/index.php/visnuk/article/view/28/25>

Шевченко А.А.,

*к.е.н., доцент кафедри економічної теорії і економіки підприємства
Одеський державний аграрний університет
м. Одеса, Україна*

Міхнєва А.О.,

*здобувач вищої освіти
Одеський державний аграрний університет
м. Одеса, Україна*

СТРАТЕГІЯ І ТАКТИКА ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

Будь - яка держава для здійснення своїх функцій та досягнення певних державних та соціально - економічних завдань використовує фінансові інструменти. Важливу роль в реалізації державою поставленої мети відіграє фінансова політика, яка є вагомим інструментом суспільного розвитку. В сучасних умовах дослідження питання виваженої фінансової політики набуває ключового значення через подальший вплив на стабілізацію економічного розвитку України, фінансове забезпечення соціального захисту населення, що є особливо важливим у період пандемії COVID-19 та в умовах російсько – українського конфлікту.

У фінансовому словнику «фінансова політика» визначається як система заходів (законів, адміністративних рішень) у сфері фінансів з метою цілеспрямованого впливу держави на розвиток фінансово - кредитної системи

та національної економіки загалом [1, с. 357]; енциклопедія банківської справи термін фінансова політика визначає як комплекс дій і заходів, що здійснюються державою в межах наданих їй повноважень у сфері фінансової діяльності [2, с. 529].

Вчені – економісти мають різні точки зору щодо трактування фінансової політики. Більшість із них погоджуються, що вона є частиною економічної політики; є певним видом діяльності, який спрямований на досягнення конкретних цілей; планується та здійснюється з ініціативи та під керівництвом відповідних органів управління тощо. Водночас у визначеннях учених не враховано те, що формування фінансових ресурсів в економіці не є сталим процесом та залежить від економічної кон'юнктури, яка, своєю чергою, визначається комплексом різноманітних чинників [3].

Держава виступає суб'єктом фінансової політики. Сукупністю заходів держави забезпечується реалізація фінансової політики, спрямованих на мобілізацію фінансових ресурсів, їх розподіл і перерозподіл для виконання державою її функцій і програм. Оптимальний розподіл ВВП є основною метою фінансової політики між усіма галузями, соціальними групами та територіями. Залежно від тривалості періоду й характеру завдань, що вирішуються, фінансова політика поділяється на фінансову стратегію (розраховану на довготермінову перспективу і вирішення глобальних питань) та фінансову тактику (націлена на вирішення питань поточного періоду). Прикладами стратегічних завдань є: оптимізація пропорцій між індивідуальним та суспільним споживанням, розвиток і формування ефективного фінансового ринку, створення сприятливого інвестиційного клімату, формування і нарощування національного капіталу тощо. Фінансова тактика спрямована на вирішення завдань конкретного етапу розвитку суспільства, який відрізняється гнучкістю і зазвичай завдання фінансової тактики обмежені роком чи трохи більшим проміжком часу. Фінансова стратегія та тактика мають бути взаємопов'язані, але тактика підкоряється стратегії. У фінансовій політиці стратегія утворює сприятливі можливості для вирішення тактичних завдань.

Зазначимо, що фінансова політика здійснюється під впливом зовнішніх (залежить від безперервності поставок необхідних ресурсних складових; технологічного рівня в Україні та країнах – партнерах; можливості здійснення експорту та ступеню інтеграції у світову економічну систему) та внутрішніх факторів (структури ВВП та можливості утримання стабільності у створенні ВВП; стриманні рівня платоспроможності населення; утримання стабільності гривні; стабільності функціонування фінансового та кредитного ринку країни).

Стратегія та тактика фінансової політики взаємопов'язані. Стратегія створює сприятливі можливості для вирішення тактичних завдань. Сама по собі фінансова політика не може бути поганою чи доброю. Вона оцінюється відповідно до того, наскільки вона відповідає інтересам суспільства (або певної його частини) і наскільки вона сприяє досягненню поставлених цілей і вирішенню конкретних завдань в конкретно - історичних умовах та особливостях життя суспільства.

На підставі проведеного дослідження встановлено, що фінансовий та економічний рівень в Україні в сучасних умовах є відносно стабільним, що пов'язано із високим професіоналізмом у прийнятті державних та політичних рішень, а також - професіоналізмом та стійкістю Збройних сил України. Фінансова політика України у 2022 році – це політика національної оборони і безпеки та встановлення оптимальних пропорцій в забезпеченні добробуту українців в постійних мінливих умовах існування з необхідністю внесення змін за векторами перерозподілу ВВП. На виконання вимог статті 35 Закону України «Про національну безпеку України» на 2022–2024 роки для сектору безпеки і оборони передбачено спрямовувати ресурс на рівні не менше 5 відсотків від запланованого обсягу ВВП [4].

Владою нашої країни було здійснено багато коригувань у фінансовій тактиці. Так, на початку російсько – українського конфлікту почали розробку програми із здійсненням виплат компенсацій за зруйноване житло та частково пошкоджене житло, що дозволить більшій кількості громадян України відновити гідні умови проживання. Також було запроваджено соціальну допомогу в рамках Програми «ЄПідтримка» у зв'язку із втратою частини заробітної плати (доходу), робота (економічна діяльність) яких тимчасово зупинена внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні. Усі громадяни, котрі виїхали з зон бойових дій (гарячих точок) в інші області, мали змогу зареєструватись як внутрішньопереселені люди та отримувати додаткові виплати в розмірі 2000 - 3000 гривень на місяць.

Ми вважаємо, що у майбутньому фінансового розвитку України можна досягнути через виважену фінансову стратегію і фінансову тактику, які мають бути спрямовані на: забезпечення динаміки зростання ВВП, нарощування конкурентоспроможності економіки України; утвердження оновленої моделі фінансового розвитку; визначення оптимальних меж функціонування бюджетів усіх рівнів і забезпечення їх якісного і ритмічного виконання при збереженні провідної ролі Державного бюджету України; подолання незбалансованості у видатках та доходах бюджету; оптимізації раціонального розподілу витрат.

Висновки. Враховуючи вищевикладене, можна стверджувати, що стабілізація у суспільстві та поступове економічне зростання потребують проведення активної фінансової політики та забезпечення функціонування стабільної фінансової системи. Усі зміни, які відбуваються у фінансовій політиці в Україні у реаліях сьогодення, є зваженим кроком від органів державної влади. Вже понад півроку як економіка України переживає випробовування політичного характеру, і незважаючи на досить нейтральні показники загального економічного розвитку останніх років, сьогодні фінансовий та економічний рівень є стабільним.

Література:

1. Загородній А. Г., Вознюк Г. Л., Смовженко Т. С. Фінансовий словник. 3 – є видання, виправлене та доповнене. К.: ТОВ «Знання», КОО, 2000. 567с.
2. Енциклопедія банківської справи України / Редкол.: В. С. Стельмах та ін. К.: Молодь, Ін Юре, 2001. 680с.

3. Григорська О.С. Сутнісна характеристика фінансової політики держави. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. 2016. № 2(30). С. 51–54 URL:<https://ecj.oa.edu.ua/articles/2016/30/11.pdf>(дата звернення: 16.10.2022)

4. Фінансова політика в умовах військового стану : веб-сайт.URL: <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/259607/256149> (дата звернення: 03.10.2022)

Шевченко А.А.,

*к.е.н., доц. кафедри економічної теорії і економіки підприємства
Одеський державний аграрний університет
м. Одеса, Україна*

Синельник О.А.

*Здобувач факультету економіки та управління
Одеський державний аграрний університет
м. Одеса, Україна*

ЕКОЛОГІЧНИЙ РИЗИК ІННОВАЦІЙ

Останніми десятиріччями у світовій економіці повністю змінюються фактори, що сприяють економічному зростанню в країні. Ми погоджуємось з думкою багатьох вчених, що в сучасних мінливих кризових умовах господарювання перше місце посідають інновації. Аналіз економічного розвитку провідних країн світу довів це. Так, за даними Лондонського економічного інституту, в економічно розвинених країнах частка інноваційних факторів у прирості ВВП становить 70% і більше [1]. Будь-які інновації, їхнє втілення у технології, виробництво продукції та послуг допомагають підвищити рівень конкурентоспроможності як окремих підприємств, так і держави в цілому, а також і на міжнародному рівні.

Зазначимо, що інновації є дуже дієвим способом підвищення якості життя населення та у певній мірі допомагають полегшити виконання певних дій. Але вони несуть і значний негативний вплив на довкілля. Наслідки можуть бути миттєвими та проявлятися потім протягом багатьох років.

Проведений нами аналіз різних напрямів діяльності в аграрній сфері свідчить про те, що за останні роки значно зростала частка екологічного ризику. Такий ризик може виникнути в результаті недооцінювання суб'єкта господарювання своєї ролі та значення екологічних факторів у господарській діяльності та не усвідомлення наслідків прийнятих рішень.

Екологічний ризик інновацій – це імовірність втрати ресурсів, зниження чи недоотримання прибутків, збільшення витрат суб'єктами інноваційного процесу внаслідок деструктивного впливу інновації на навколишнє середовище [1].

Інновації мають неоднозначний прояв. З одного боку, вони дають змогу застосовувати сучасні, ресурсо- та енергозберігаючі технології. А з іншого, існує інноваційний ризик, який впливає на недоотримання прибутку, втрати